

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

13. srpnja 2023.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a – Vladavina prava – Djelotvorna sudska zaštita u područjima obuhvaćenima pravom Unije – Neovisnost sudaca – Nadređenost prava Unije – Članak 4. stavak 3. UEU-a – Obveza lojalne suradnje – Ukidanje imuniteta od kaznenog progona i suspenzija suca s dužnosti, koje je naložila Izba Dyscyplinarna (Stegovno vijeće) Sąda Najwyższyj (Vrhovni sud, Poljska) – Nepostojanje neovisnosti i nepristranosti tog vijeća – Izmjena sudačkog sastava određenog za odlučivanje u predmetu koji je do tada bio dodijeljen tom sucu – Zabrana nacionalnim sudovima, pod prijetnjom stegovnih sankcija, da dovode u pitanje legitimnost suda, ugrožavaju njegovo funkcioniranje ili ocjenjuju zakonitost ili djelotvornost imenovanja sudaca odnosno zakonitost ili djelotvornost njihovih pravosudnih ovlasti – Obveza predmetnih sudova i tijela nadležnih u području određivanja i izmjene sudačkih sastava da izuzmu iz primjene mjere ukidanja imuniteta i suspenzije dotičnog suca – Obveza tih sudova i tijela da izuzmu iz primjene nacionalne odredbe kojima se propisuju navedene zabrane”

U spojenim predmetima C-615/20 i C-671/20,

povodom dvaju zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koje je uputio Sąd Okręgowy w Warszawie (Okružni sud u Varšavi, Poljska), odlukama od 18. studenoga 2020. i 9. prosinca 2020., koje je Sud zaprimio na iste datume, u kaznenim postupcima protiv

YP i dr. (C-615/20),

M. M. (C-671/20),

uz sudjelovanje:

Prokuratura Okręgowa w Warszawie,

Komisja Nadzoru Finansowego i dr. (C-615/20),

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, L. Bay Larsen, potpredsjednik, A. Arabadjiev, A. Prechal (izvjestiteljica), E. Regan i L. S. Rossi, predsjednici vijeća, M. Ilešić, N. Piçarra, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, I. Ziemele, J. Passer, Z. Csehi i O. Spineanu-Matei, suci,

nezavisni odvjetnik: A. M. Collins,

* Jezik postupka: poljski

tajnik: M. Siekierzyńska, administratorica,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 28. lipnja 2022.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Prokuratura Okręgowa w Warszawie, koju zastupaju S. Bańko, M. Dubowski i A. Reczka,
- za osobu YP, koju zastupa B. Biedulski, *adwokat*,
- za poljsku vladu, koju zastupaju B. Majczyna, K. Straś i S. Żyrek, u svojstvu agenata,
- za belgijsku vladu, koju zastupaju M. Jacobs, C. Pochet i L. Van den Broeck, u svojstvu agenata,
- za dansku vladu, koju zastupaju J. Farver Kronborg, J. Nymann-Lindegren, V. Pasternak Jørgensen i M. Søndahl Wolff, u svojstvu agenata,
- za nizozemsku vladu, koju zastupaju M. K. Bulterman, M. A. M. de Ree i C. S. Schillemans, u svojstvu agenata,
- za finsku vladu, koju zastupa H. Leppo, u svojstvu agenta,
- za švedsku vladu, koju zastupaju A. Runeskjöld i H. Shev, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, koju zastupaju K. Herrmann i P. J. O. Van Nuffel, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 15. prosinca 2022.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjevi za prethodnu odluku odnose se na tumačenje članka 2. i članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a, članka 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), načela nadređenosti prava Unije, načela lojalne suradnje iz članka 4. stavka 3. UEU-a i načela pravne sigurnosti.
- 2 Zahtjevi su upućeni, s jedne strane, u okviru kaznenih postupaka koje je pokrenula Prokuratura Okręgowa w Warszawie (Okružno državno odvjetništvo u Varšavi, Poljska) protiv osobe YP i dr. zbog različitih kaznenih djela i, s druge strane, u okviru postupka između tog okružnog državnog odvjetništva i osobe M. M. u vezi s osnivanjem prisilne hipoteke na nekretnini koja je u njezinu vlasništvu.

Pravni okvir

Ustav

- 3 Člankom 45. stavkom 1. Konstytucje Rzeczypospolitej Polskiej (Ustav Republike Poljske, u daljnjem tekstu: Ustav) propisuje se:
- „Svatko ima pravo na to da nadležan, neovisan i nepristran sud pravično i javno, bez neopravdanog odgađanja, ispita njegov slučaj.”
- 4 Na temelju članka 179. Ustava predsjednik Republike imenuje suce na prijedlog Krajowe Rade Sądownictwe (Državno sudbeno vijeće, Poljska) (u daljnjem tekstu: KRS) na neodređeno vrijeme.
- 5 Člankom 180. Ustava određuje se:
- „1. Suci su nesmjenjivi.
2. Sudac ne može biti razriješen dužnosti, suspendiran, premješten na drugi sud ili na drugo radno mjesto protiv svoje volje, osim u skladu sa sudskom odlukom i samo u slučajevima predviđenima zakonom.
- [...]”
- 6 Člankom 181. Ustava propisuje se:
- „Suca se može proglasiti kazneno odgovornim ili mu se može oduzeti sloboda samo uz prethodni pristanak zakonom ustanovljenog suda. [...]”

Zakon o Vrhovnom sudu

- 7 Ustawom o Sądzie Najwyższym (Zakon o Vrhovnom sudu) od 8. prosinca 2017. (Dz. U. iz 2018., poz. 5.) osnovano je pri Sądu Najwyższym (Vrhovni sud, Poljska), među ostalim, novo vijeće pod nazivom Izba Dyscyplinarna (Stegovno vijeće) (u daljnjem tekstu: Stegovno vijeće), navedeno u članku 3. točki 5. tog zakona.
- 8 Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Zakon o izmjeni Zakona o ustroju redovnih sudova, Zakona o Vrhovnom sudu i određenih drugih zakona) od 20. prosinca 2019. (Dz. U. iz 2020., poz. 190.), koja je stupila na snagu 14. veljače 2020., izmijenila je Zakon o Vrhovnom sudu, među ostalim, unošenjem nove točke 1.a u njegov članak 27. stavak 1.
- 9 U skladu s člankom 27. stavkom 1. izmijenjenog Zakona o Vrhovnom sudu:
- „Sljedeći predmeti u nadležnosti su Stegovnog vijeća:
1. stegovni predmeti:
- [...]
- (b) koje [Sąd Najwyższy (Vrhovni sud)] provodi u vezi sa stegovnim postupcima koji se vode na temelju sljedećih zakona:

[...]

– [ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Zakon o ustroju redovnih sudova) od 27. srpnja 2001. (Dz. U. iz 2001., br. 98, poz. 1070.),

– [...]

[...]

1.a predmeti koji se odnose na odobravanje pokretanja kaznenog postupka protiv sudaca, pomoćnika sudaca, državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika, ili njihova smještanja u pritvor;

[...]”

Zakon o redovnim sudovima

10 Člankom 41.b Zakona o ustroju redovnih sudova, navedenog u točki 9. ove presude, kako je izmijenjen Zakonom od 20. prosinca 2019. iz točke 8. ove presude (u daljnjem tekstu: Zakon o redovnim sudovima), određuje se:

„1. Tijelo nadležno za ispitivanje pritužbe ili zahtjeva u pogledu rada suda jest predsjednik suda.

[...]

3. Tijelo nadležno za ispitivanje pritužbe u pogledu rada predsjednika [Sąda Rejonowyj (Općinski sud, Poljska)], predsjednika [Sąda Okręgowy (Okružni sud, Poljska)] ili predsjednika [Sąda Apelacyjny (Žalbeni sud, Poljska)] redom su predsjednik [Sąda Okręgowy (Okružni sud)], predsjednik [Sąda Apelacyjny (Žalbeni sud)] i [KRS].”

11 Članak 42.a Zakona o redovnim sudovima glasi:

„1. U okviru djelatnosti sudova ili njihovih tijela nije dopušteno osporavati legitimnost [sudova], državnih ustavnih tijela i tijela za nadzor i zaštitu prava.

2. Redovni sud ili drugo tijelo vlasti ne može utvrđivati niti ocjenjivati zakonitost imenovanja suca ili ovlasti za obnašanje sudačkih dužnosti koje iz njega proizlaze.”

12 Člankom 47.a stavkom 1. tog zakona propisuje se:

„Predmeti se nasumično dodjeljuju sucima i pomoćnicima sudaca prema posebnim kategorijama predmeta, osim dodjele predmeta sucu koji odlučuje o novčanoj kazni.”

13 U skladu s člankom 47.b navedenog zakona:

„1. Izmjena sastava suda dopuštena je samo ako u predmetu sud ne može postupati u trenutačnom sastavu ili ako postoji trajna prepreka takvom postupanju. Odredbe članka 47.a primjenjuju se *mutatis mutandis*.

[...]

3. Odluke iz [stavka 1.] [...] donosi predsjednik suda ili sudac kojeg on za to odredi.”

14 Člankom 80. Zakona o redovnim sudovima propisuje se:

„1. Sudac ne može biti pritvoren niti kazneno progonjen bez odobrenja nadležnog stegovnog suda. [...]

[...]

2.c Stegovni sud donosi odluku kojom se odobrava pokretanje kaznenog postupka protiv suca u slučaju dovoljno osnovane sumnje da je počinio kazneno djelo. Odlukom se odlučuje o odobrenju pokretanja kaznenog postupka protiv suca te se iznose razlozi donošenja te odluke.

[...]”

15 Članak 107. stavak 1. tog zakona glasi kako slijedi:

„Protiv suca moguće je pokrenuti stegovni postupak zbog profesionalnih propusta (stegovnih povreda), uključujući u slučajevima:

[...]

2. radnji ili propusta koji su takve prirode da se njima sprečava ili ozbiljno ugrožava rad pravosudnog tijela;

3. radnji kojima se dovodi u pitanje postojanje radnog odnosa suca, djelotvornost imenovanja suca ili legitimnost ustavnog tijela Republike Poljske;

[...]”

16 U skladu s člankom 110. stavkom 2.a navedenog zakona:

„[...] U predmetima iz članka 80. [...] u prvom stupnju odlučuje [Sąd Najwyższy (Vrhovni sud)], odlučujući u sastavu suca pojedinca stegovnog vijeća, a u drugom stupnju [Sąd Najwyższy (Vrhovni sud)], odlučujući u sastavu od troje sudaca stegovnog vijeća.”

17 Člankom 129. stavcima 1. do 3. tog zakona određuje se:

„1. Stegovni sud može suspendirati suca protiv kojega je pokrenut stegovni postupak s dužnosti [...], ali i ako donese odluku koja dopušta da se suca pozove na kaznenu odgovornost.

2. Ako stegovni sud usvoji odluku kojom dopušta pokretanje kaznenog postupka protiv suca za kazneno djelo počinjeno s namjerom koje se progoni po službenoj dužnosti, on po službenoj dužnosti suspendira suca s dužnosti.

3. Stegovni sud, suspendirajući suca s dužnosti, umanjuje njegovu plaću u rasponu od 25 % do 50 % sve dok traje suspenzija; [...]”

Kazneni zakonik

- 18 Člankom 241. stavkom 1. kodeksa karnyjeg (Kazneni zakonik) određuje se da „tko bez odobrenja objavljuje informacije povezane s kaznenom istragom prije nego što se otkriju u sudskom postupku, kaznit će se novčanom kaznom, kaznom ograničenja slobode ili kaznom zatvora u trajanju do dvije godine”.

Zakonik o kaznenom postupku

- 19 Članak 439. stavak 1. kodeksa postępowania karnego (Zakonik o kaznenom postupku) glasi:
- „Bez obzira na granice žalbe i istaknutih žalbenih razloga kao i na utjecaj povrede na sadržaj odluke, žalbeni sud ukida pobijanu odluku na sjednici ako:
1. je u donošenju odluke sudjelovala osoba koja nije ovlaštena za odlučivanje ili koja nema odgovarajuće svojstvo ili je izuzeta na temelju članka 40.;
 2. sastav suda nije bio odgovarajući ili jedan njegov član nije bio prisutan tijekom cijelog trajanja rasprave;
- [...]”

Glavni postupci i prethodna pitanja

Predmet C-615/20

- 20 Na temelju optužnice Okružnog državnog odvjetništva u Varšavi od 7. veljače 2017., osoba YP i trinaest drugih okrivljenika optuženo je pred Sądom Okręgowym w Warszawie (Okružni sud u Varšavi, Poljska) zbog niza kaznenih djela kojima je nanesena šteta 229 žrtava. Taj je predmet dodijeljen sucu I. T. kao sucu pojedincu tog suda. Spis glavnog postupka sadržava ukupno 197 svezaka i pred tim je sucem već održano više od stotinu rasprava tijekom kojih su saslušani okrivljenici, žrtve i više od 150 svjedoka. Na dan podnošenja zahtjeva za prethodnu odluku u predmetu C-615/20 postupak se približavao svojoj završnoj fazi, pri čemu je trebalo saslušati još samo nekoliko svjedoka i vještaka.
- 21 Prokuratura Krajowa Wydział Spraw Wewnętrznych (Glavno državno odvjetništvo, Odjel za unutarnje poslove, Poljska) podnijela je 14. veljače 2020. Stegovnom vijeću zahtjev za odobrenje kaznenog progona suca I. T. jer je on „18. prosinca 2017. u Varšavi, kao javni dužnosnik [...] javno povrijedio obveze svojstvene njegovoj funkciji [...] te je [prekoračio] svoje nadležnosti [...], s obzirom na to da je u predmetu [...] pred [Sądom Okręgowym w Warszawie (Okružni sud u Varšavi)] dopustio predstavnicima medija snimanje slika i zvukova na raspravi, tijekom objave odluke i usmenog izlaganja njezina obrazloženja pa je time, bez suglasnosti ovlaštene osobe koja se zakonom zahtijeva, otkrio neovlaštenim osobama informacije iz istrage Okružnog državnog odvjetništva u Varšavi u predmetu [...], koje je on dobio prilikom obavljanja svojih dužnosti i, slijedom toga, jer je postupao na štetu javnog interesa, što predstavlja kazneno djelo u smislu članka 231. stavka 1. Kaznenog zakonika, u vezi s njegovim člankom 266. stavkom 2., člankom 241. stavkom 1. i člankom 11. stavkom 2.”.

- 22 Dana 9. lipnja 2020. Stegovno vijeće, odlučujući u prvom stupnju u sastavu suca pojedinca, nije prihvatilo taj zahtjev. Povodom žalbe Glavnog državnog odvjetništva to je vijeće, odlučujući u drugom stupnju u sastavu od troje sudaca, odlukom od 18. studenoga 2020. (u daljnjem tekstu: sporna odluka) odobrilo pokretanje kaznenog postupka protiv suca I. T., suspendiralo ga s njegovih dužnosti i smanjilo iznos njegove plaće za 25 % tijekom te suspenzije.
- 23 Sud koji je uputio zahtjev, odnosno Sąd Okręgowy w Warszawie (Okrugni sud u Varšavi), koji je trenutačno u sastavu koji je zadužen za kazneni postupak iz točke 20. ove presude i u okviru kojeg sudac I. T. zasjeda kao sudac pojedinac, ističe da se spornom odlukom može spriječiti mogućnost nastavka tog postupka pred tim sastavom suda.
- 24 U tim je okolnostima Sąd Okręgowy w Warszawie (Okrugni sud u Varšavi) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

- „1. Treba li pravo Unije, osobito članak 47. [Povelje] i njegovo pravo na djelotvoran pravni lijek pred sudom te pravo da zakonom prethodno ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično, javno i u razumnom roku ispita slučaj, tumačiti na način da mu se protiv[e nacionalne odredbe poput članka 80., članka 110. stavka 2.a, članka 129. Zakona o redovnim sudovima i članka 27. stavka 1. točke 1.a Zakona o Vrhovnom sudu] kojima se [Stegovnom vijeću] omogućuje da ukine imunitet i suspendira suca s dužnosti, a time i stvarno izuzme suca iz odlučivanja u predmetima koji su mu dodijeljeni, osobito jer:
- (a) [Stegovno vijeće] nije ‚sud‘ u smislu članka 47. Povelje, članka 6. [Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950.] te članka 45. stavka 1. [Ustava] (presuda od 19. studenoga 2019., A. K. i dr. (Neovisnost Stegovnog vijeća Vrhovnog suda), C-585/18, C-624/18 i C-625/18, EU:C:2019:982);
 - (b) su članovi [Stegovnog vijeća] usko povezani sa zakonodavnom i izvršnom vlasti (rješenje od 8. travnja 2020., Komisija/Poljska, C-791/19 R, EU:C:2020:277);
 - (c) je Republika Poljska bila dužna suspendirati primjenu određenih odredbi [Zakona o Vrhovnom sudu] koje se odnose na [Stegovno vijeće] te se suzdržati od prosljeđivanja predmeta koji su u tijeku pred tim vijećem sastavu suda koji ne ispunjava zahtjeve neovisnosti (rješenje od 8. travnja 2020., Komisija/Poljska, C-791/19 R, EU:C:2020:277)?
2. Treba li pravo Unije, osobito članak 2. UEU-a i vrijednost vladavine prava iz tog članka te zahtjeve djelotvorne sudske zaštite iz članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a, tumačiti na način da ‚pravila koja uređuju stegovni sustav koji se primjenjuje na osobe koje su zadužene za suđenje‘ obuhvaćaju i odredbe o pokretanju kaznenog postupka protiv suca nacionalnog suda ili oduzimanju njegove slobode (pritvaranje), kao što je članak 181. [Ustava], u vezi s člankom 80. i člankom 129. [Zakona o redovnim sudovima], u skladu s kojima:
- (a) pokretanje kaznenog postupka protiv suca nacionalnog suda ili oduzimanje njegove slobode (pritvaranje), u načelu na zahtjev državnog odvjetnika, zahtijeva odobrenje nadležnog stegovnog suda;
 - (b) stegovni sud koji odobrava pokretanje kaznenog postupka protiv suca nacionalnog suda ili oduzimanje njegove slobode (pritvaranje) može (a u određenim slučajevima je dužan) suspendirati tog suca s dužnosti;
 - (c) prilikom suspendiranja suca nacionalnog suda s dužnosti stegovni sud dužan je tijekom trajanja suspenzije smanjiti plaću tog suca za iznose iz tih odredbi?

3. Treba li pravo Unije, osobito odredbe navedene u drugom pitanju, tumačiti na način da im se protive nacionalne odredbe kao što su članak 110. stavak 2.a [Zakona o redovnim sudovima] i članak 27. stavak 1. točka 1.a [Zakona o Vrhovnom sudu] u skladu s kojima predmeti koji se odnose na odobrenje pokretanja kaznenog postupka protiv suca nacionalnog suda ili oduzimanja njegove slobode (pritvaranje), kako u prvostupanjskom tako i u drugostupanjskom postupku, ulaze u isključivu nadležnost tijela kao što je Stegovno vijeće, osobito (pojedinačno ili zajedno) s obzirom na to da:
- (a) se osnivanje Stegovnog vijeća dogodilo tijekom promjene pravila za odabir članova tijela kao što je [KRS] koji sudjeluje u procesu imenovanja sudaca i na čiji su zahtjev izabrani svi članovi Stegovnog vijeća;
 - (b) nacionalni zakonodavac isključuje mogućnost da se u Stegovno vijeće premjeste suci nacionalnog suda posljednjeg stupnja kao što je Sąd Najwyższy (Vrhovni sud) u čijoj strukturi djeluje to vijeće, tako da u Stegovnom vijeću mogu zasjedati samo novi članovi koji su imenovani na zahtjev KRS-a u izmijenjenom sastavu;
 - (c) Stegovno vijeće karakterizira osobito visok stupanj autonomije u okviru Sąda Najwyższego (Vrhovni sud);
 - (d) je Sąd Najwyższy (Vrhovni sud) u odlukama koje su donesene u izvršenju presude od 19. studenoga 2019., A. K. i dr. (Neovisnost Stegovnog vijeća Vrhovnog suda) (C-585/18, C-624/18 i C-625/18, EU:C:2019:982) potvrdio da [KRS] u izmijenjenom sastavu nije tijelo koje je neovisno o zakonodavnoj i izvršnoj vlasti te da Stegovno vijeće nije ‚sud‘ u smislu članka 47. Povelje, članka 6. [Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda] i članka 45. stavka 1. [Ustava];
 - (e) zahtjev za odobrenje pokretanja kaznenog postupka protiv suca nacionalnog suda ili oduzimanja njegove slobode (pritvaranje) u načelu podnosi državni odvjetnik, kojem je nadređeno tijelo izvršne vlasti kao što je ministar pravosuđa koji državnim odvjetnicima može davati obvezujuće naloge o postupovnim radnjama, a istodobno su članovi Stegovnog vijeća i [KRS-a] u izmijenjenom sastavu, kao što je Sąd Najwyższy (Vrhovni sud) utvrdio u odlukama o kojima je riječ u drugom pitanju točki (d), usko povezani sa zakonodavnom i izvršnom vlasti, te se stoga ne može smatrati da je Stegovno vijeće treća strana u odnosu na stranke u postupku;
 - (f) je Republika Poljska bila dužna suspendirati primjenu određenih odredbi [Zakona o Vrhovnom sudu] koje se odnose na Stegovno vijeće te se suzdržati od prosljeđivanja predmeta koji su u tijeku pred tim vijećem sastavu suda koji ne ispunjava zahtjeve neovisnosti u skladu s rješenjem od 8. travnja 2020., Komisija/Poljska (C-791/19 R, EU:C:2020:277)?
4. Treba li, u slučaju da se odobri pokretanje kaznenog postupka protiv suca nacionalnog suda, što uključuje to da ga se suspendira s dužnosti te mu se smanji plaća tijekom trajanja te suspenzije, pravo Unije, osobito odredbe iz drugog pitanja te načela nadređenosti, lojalne suradnje iz članka 4. stavka 3. UEU-a i pravne sigurnosti, tumačiti na način da mu se protivi priznavanje obvezujućeg učinka takvog odobrenja, osobito u pogledu suspenzije suca s dužnosti, ako ju je donijelo tijelo kao što je Stegovno vijeće, tako da:
- (a) su sva državna tijela (uključujući sud koji je uputio zahtjev u čijem sastavu zasjeda sudac obuhvaćen tim odobrenjem kao i tijela nadležna u području određivanja i izmjene sastava nacionalnih sudova) dužna zanemariti to odobrenje i odobriti sucu nacionalnog suda u odnosu na kojeg je to odobrenje doneseno da zasjeda u sastavu tog suda;
 - (b) je sud u čijem sastavu zasjeda sudac koji je obuhvaćen tim odobrenjem zakonom prethodno ustanovljeni sud, odnosno neovisan i nepristran sud, i stoga može, kao ‚sud‘, odlučivati o pitanjima koja se odnose na primjenu ili tumačenje prava Unije?”

- 25 U svojim pisanim očitovanjima osoba YP, Okružno državno odvjetništvo u Varšavi i Europska komisija naveli su da je žalba koju je to okružno državno odvjetništvo podnijelo protiv odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku u predmetu C-615/20 odbijena rješenjem Sąda Apelacyjnego w Warszawie (Žalbeni sud u Varšavi, Poljska) od 24. veljače 2021. s obzirom na to da je potonji sud smatrao da je moguće da sporna odluka nije sudska odluka jer ju je donijelo Stegovno vijeće, koje nije neovisni sud.

Predmet C-671/20

- 26 Okružno državno odvjetništvo u Varšavi optužilo je osobu M. M. za različita kaznena djela, među ostalim za propuštanje da podnese prijedlog za otvaranje stečaja, uskratu namirenja svojih vjerovnika, propuštanje podnošenja financijskog izvješća tog društva i počinjenje bankovne prijevare.
- 27 U tom je kontekstu državni odvjetnik odlukom od 9. lipnja 2020. naložio da se uspostavi prisilna hipoteka na nekretnini u vlasništvu osobe M. M. i njegove supruge, kako bi se osiguralo plaćanje moguće novčane kazne i sudskih troškova na koje bi osoba M. M. mogla biti osuđena. Osoba M. M. je protiv te odluke podnijela žalbu Sądu Okręgowyjem w Warszawie (Okružni sud u Varšavi), odnosno sudu na kojem je predmet povezan s tom žalbom dodijeljen sucu I. T.
- 28 Nakon donošenja sporne odluke kojom je, među ostalim, sudac I. T. suspendiran s dužnosti, predsjednik Sąda Okręgowyjem w Warszawie (Okružni sud u Varšavi) na temelju članka 47.b stavaka 1. i 3. Zakona o redovnim sudovima donio je 24. studenoga 2020. rješenje kojim je predsjednici odjela u kojem je zasjedao sudac I. T. naložio da izmijeni sastav suda u predmetima koji su bili dodijeljeni tom sucu, osim predmeta u kojem je navedeni sudac I. T. uputio Sudu zahtjev za prethodnu odluku u predmetu C-615/20. Slijedom toga, ta je predsjednica odjela donijela, koristeći se informatičkim sredstvom, a u skladu s odredbama članka 47.a i članka 47.b stavka 3. Zakona o redovnim sudovima, rješenje kojim se preraspodjeljuju predmeti koji su prvotno dodijeljeni sucu I. T., među kojima je i predmet iz točke 27. ove presude.
- 29 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, odnosno drugog suca pojedinca Sąda Okręgowyjem w Warszawie (Okružni sud u Varšavi), kojem je taj predmet preraspodijeljen, navedeni slijed događaja svjedoči o tome da je predsjednik tog suda priznao obvezujuću snagu spornoj odluci smatrajući da je suspenzija s dužnosti suca I. T. prepreka tomu da navedeni predmet ispita taj sudac odnosno da postoji trajna prepreka takvom ispitivanju u smislu članka 47.b stavka 1. Zakona o redovnim sudovima.
- 30 U tim je okolnostima Sąd Okręgowy w Warszawie (Okružni sud u Varšavi, Poljska) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li pravo Unije, osobito članak 2. UEU-a i vrijednost vladavine prava iz tog članka, članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a te načela nadređenosti, lojalne suradnje i pravne sigurnosti, tumačiti na način da mu se protivi propis države članice kao što je članak 41.b stavci 1. i 3. [Zakona o redovnim sudovima], kojim se predsjedniku suda omogućuje da sâm i bez sudskog nadzora odluči o promjeni sastava suda nakon što je tijelo kao što je Stegovno vijeće odobrilo da se protiv suca prvotno određenog sastava suda [sudac Sąda Okręgowyjem (Okružni sud)] pokrene kazneni postupak, što uključuje obvezno suspendiranje s dužnosti tog suca, a time i zabranu da taj sudac zasjeda u sastavu suda u predmetima koji su mu dodijeljeni, uključujući predmete koji su mu dodijeljeni prije donošenja navedenog odobrenja?

2. Treba li pravo Unije, osobito odredbe navedene u prvom pitanju, tumačiti na način da mu se protivi:
 - (a) propis države članice kao što su članak 42.a stavci 1. i 2. i članak 107. stavak 1. točka 3. [Zakona o redovnim sudovima], kojima se zabranjuje da nacionalni sud tijekom nadzora toga ispunjava li taj sud zahtjeve da je zakonom prethodno ustanovljen ispita obvezujući učinak i pravne okolnosti odobrenja Stegovnog vijeća iz prvog pitanja koji su izravni uzrok promjene sastava suda, a istodobno se predviđa da se zbog pokušaja provođenja takvog ispitivanja pokreće stegovni postupak protiv suca koji provodi to ispitivanje?
 - (b) sudska praksa nacionalnog suda, kao što je Trybunał Konstytucyjny (Ustavni sud, Poljska), u skladu s kojom se nad aktima nacionalnih tijela kao što su [predsjednik Republike] i [KRS] u pogledu imenovanja osoba u tijelo kao što je Stegovno vijeće ne provodi sudski nadzor, odnosno nadzor sa stajališta prava Unije, neovisno o ozbiljnosti i stupnju povreda, a imenovanje osobe na sudačku dužnost konačno je i neoborivo?
3. Treba li pravo Unije, osobito odredbe navedene u prvom pitanju, tumačiti na način da mu se protivi priznavanje obvezujućeg učinka odobrenja o kojem je riječ u prvom pitanju, osobito u pogledu suspenzije s dužnosti suca, ako ga je donijelo tijelo kao što je Stegovno vijeće, tako da:
 - (a) su sva državna tijela (uključujući sud koji je uputio zahtjev kao i tijela nadležna u području određivanja i izmjene sastava nacionalnih sudova, osobito predsjednika suda) dužna zanemariti to odobrenje i odobriti sucu nacionalnog suda u odnosu na kojeg je to odobrenje doneseno da zasjeda u sastavu tog suda;
 - (b) sud u čijem sastavu ne zasjeda sudac koji je prvotno raspoređen u taj sastav, samo zbog toga što je taj sudac obuhvaćen navedenim odobrenjem, nije zakonom prethodno ustanovljeni sud i stoga ne može, kao 'sud', odlučivati o pitanjima koja se odnose na primjenu ili tumačenje prava Unije?
4. Je li za odgovor na navedena pitanja važno to da Stegovno vijeće i Trybunał Konstytucyjny (Ustavni sud) ne jamče djelotvornu sudsku zaštitu s obzirom na nepostojanje neovisnosti i utvrđene povrede pravila o imenovanju njihovih članova?"

Postupak pred Sudom

- 31 Dva različita sastava Sądu Okręgowyjeg w Warszawie (Okružni sud u Varšavi) koja su podnijela predmetne zahtjeve za prethodnu odluku (u daljnjem tekstu: sudovi koji su uputili zahtjeve) zatražila su da se o njima odluči u ubrzanom postupku na temelju članka 105. Poslovnika Suda. U prilog tim zahtjevima sudovi koji su uputili zahtjeve u biti su istaknuli da je primjena takvog postupka u ovom slučaju opravdana jer odgovori na postavljena pitanja mogu utjecati ne samo na njihove sastave nego i na položaj drugih sudaca osim suca I. T., u pogledu kojih je Stegovno vijeće donijelo ili namjerava donijeti mjere slične spornoj odluci.
- 32 Člankom 105. stavkom 1. Poslovnika predviđa se da, na zahtjev suda koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku ili, iznimno, po službenoj dužnosti, predsjednik Suda može odlučiti, nakon što sasluša suca izvjestitelja i nezavisnog odvjetnika, da se o tom zahtjevu odluči u ubrzanom postupku kad priroda predmeta zahtijeva postupanje u kratkim rokovima.
- 33 U tom smislu treba podsjetiti na to da je takav ubrzani postupak postupovni instrument koji treba odgovoriti na izvanrednu kriznu situaciju. Osim toga, iz sudske prakse Suda također proizlazi da se ubrzani postupak može ne primijeniti ako se osjetljivost i složenost pravnih problema nastalih u određenom predmetu teško može rješavati primjenom takvog postupka, osobito ako nije

primjereno skratiti pisani dio postupka pred Sudom (presuda od 6. listopada 2021., W. Ž. (Vijeće za izvanrednu kontrolu i javne poslove pri Vrhovnom sudu – Imenovanje), C-487/19, EU:C:2021:798, t. 54. i navedena sudska praksa).

- 34 U ovom je slučaju predsjednik Suda odlukama od 9. prosinca 2020. i 21. siječnja 2021. odlučio, nakon saslušanja suca izvjestitelja i nezavisnog odvjetnika, da ne treba prihvatiti zahtjev iz točke 31. ove presude.
- 35 Naime, iako se postavljena pitanja doduše odnose na temeljne odredbe prava Unije, ona su ipak složene i osjetljive prirode te su dio relativno složenog nacionalnog postupovnog konteksta, tako da nisu baš prikladna za postupak kojim se odstupa od redovnih postupovnih pravila. Osim toga, također je uzeto u obzir to da su se drugi predmeti koji su u tijeku pred Sudom i u kojima se postavljaju pitanja slična onima koja su postavljena u ovim predmetima već nalazili u kasnim fazama postupka.
- 36 Međutim, navedenim odlukama od 9. prosinca 2020. i 21. siječnja 2021. predsjednik Suda odlučio je ovim predmetima dati prednost pri odlučivanju u skladu s člankom 53. stavkom 3. Poslovnika. Osim toga, istom odlukom od 21. siječnja 2021. predmeti C-615/20 i C-671/20 spojeni su u svrhu pisanog i usmenog dijela postupka i u svrhu donošenja presude.
- 37 Ti su predmeti na kraju pisanog dijela postupka odlukom predsjednika Suda od 28. listopada 2021. prekinuti do zatvaranja pisanog dijela postupka u predmetu C-204/21, Komisija/Poljska (Neovisnost i privatni život sudaca), s obzirom na usku povezanost pitanja postavljenih u tim trima predmetima. Nakon navedenog zatvaranja pisanog dijela postupka, postupak u ovim spojenim predmetima nastavljen je 23. veljače 2022.

Dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku

- 38 Poljska vlada i Okružno državno odvjetništvo u Varšavi smatraju da su zahtjevi za prethodnu odluku nedopušteni na više osnova.
- 39 Kao prvo, ističu da su, s obzirom na to da su glavni postupci uređeni isključivo nacionalnim kaznenim pravom, koje je u isključivoj nadležnosti država članica, ti postupci potpuno unutarnji i nisu ni na koji način povezani s odredbama prava Unije na koje se odnose pitanja upućena Sudu. Što se konkretno tiče akta poput sporne odluke, iz članka 5. UFEU-a i članka 3. i 4. UFEU-a proizlazi da su samo države članice ovlaštene odlučiti da dodijele imunitet od kaznenog progona sucima i, ako to učine, odrediti opseg i postupak mogućeg ukidanja tog imuniteta kao i posljedice njegova ukidanja.
- 40 U tom pogledu valja, s jedne strane, podsjetiti na to da iako je ustrojstvo pravosuđa u državama članicama – uključujući osnivanje, sastav, nadležnost i funkcioniranje nacionalnih sudova kao i pravila kojima se uređuje postupak imenovanja sudaca ili pravila koja se primjenjuju na njihov status i na obavljanje njihovih dužnosti, poput sustava stegovnih mjera koji se na njih primjenjuje ili uvjeta pod kojima se njihov imunitet može ukinuti i pod kojima se mogu suspendirati s dužnosti – u nadležnosti navedenih država, one su ipak pri izvršavanju te nadležnosti dužne poštovati obveze koje za njih proizlaze iz prava Unije, odnosno konkretno one na temelju članka 2. i 19. UFEU-a (vidjeti u tom smislu presude od 15. srpnja 2021., Komisija/Poljska (Sustav stegovnih

mjera za suce), C-791/19, EU:C:2021:596, t. 56., 60. do 62. i 95. i navedenu sudsku praksu te od 22. veljače 2022., RS (Učinak presuda ustavnog suda), C-430/21, EU:C:2022:99, t. 38. i navedenu sudsku praksu).

- 41 S druge strane, mora se utvrditi da se argumenti navedeni u točki 39. ove presude u bitnome odnose na doseg i, prema tome, tumačenje odredbi prava Unije na koje se odnose prethodna pitanja, kao i na učinke koji mogu proizaći iz tih odredbi, osobito s obzirom na nadređenost tog prava. Takvi argumenti, koji se odnose na meritum postavljenih pitanja, ne mogu sami po sebi dovesti do njihove nedopuštenosti (vidjeti u tom smislu presudu od 16. studenoga 2021., Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim i dr., C-748/19 do C-754/19, EU:C:2021:931, t. 54. i navedenu sudsku praksu).
- 42 Kao drugo, poljska vlada i Okružno državno odvjetništvo u Varšavi smatraju da su zahtjevi za prethodnu odluku nedopušteni jer odgovori Suda na postavljena pitanja nisu nužni za ishod glavnih postupaka i ne mogu, konkretno, dovesti do odluka koje sudovi koji su uputili zahtjeve mogu donijeti u okviru tih postupaka.
- 43 Prema mišljenju poljske vlade, nijedan od tih sudova ne može dovesti u pitanje spornu odluku. Usto, čak i kad bi Sud dopustio jednom od navedenih sudova da zanemari tu odluku, oni u nacionalnom pravu ne bi imali nikakvu postupovnu osnovu koja bi im konkretno omogućila da glavne postupke ponovno dodijele sucu pred kojim su prvotno pokrenuti.
- 44 Ta ista vlada smatra da su prethodna pitanja relevantna zapravo samo u okviru kaznenog postupka koji je u tijeku protiv suca I. T. Moguće dvojbe u pogledu tumačenja odredbi prava Unije, poput onih na koje se pozivaju sudovi koji su uputili zahtjeve, trebale bi se, naime, ispitati u okviru tog kaznenog postupka u kojem dotični sudac ima svojstvo stranke, a ne u kontekstu glavnih postupaka koji su mu bili nasumično dodijeljeni prije suspenzije s njegovih dužnosti spornom odlukom. Na raspravi pred Sudom poljska vlada istaknula je da je ta analiza u međuvremenu potkrijepljena zaključcima koji proizlaze iz točaka 60. i 71. presude od 22. ožujka 2022., Prokurator Generalny i dr. (Stegovno vijeće Vrhovnog suda – Imenovanje) (C-508/19, EU:C:2022:201).
- 45 Što se pak tiče glavnog postupka u predmetu C-615/20, Okružno državno odvjetništvo u Varšavi tvrdi da odluka o prekidu tog postupka, koji je naložio sud koji je uputio zahtjev u navedenom predmetu, sprečava okončanje navedenog postupka donošenjem presude tog suda u njegovu sadašnjem sastavu i da će, u slučaju imenovanja novog sastava suda, razlog za taj prekid prestati postojati s obzirom na to da se sporna odluka odnosi samo na suca I. T. Što se tiče glavnog postupka u predmetu C-671/20, suspenzija s dužnosti suca I. T. predstavlja trajnu prepreku njegovu nastavku, što legitimno opravdava preraspodjelu predmeta iz tog postupka kako bi se osigurala učinkovitost navedenog postupka uz poštovanje prava uključenih osoba.
- 46 Međutim, u tom pogledu valja istaknuti da su u ovom slučaju oba suda koja su uputila zahtjeve suočena, u kontekstu glavnih postupaka koji se pred njima vode, s pitanjima postupovne prirode o kojima treba odlučiti *in limine litis* i čije rješenje ovisi o tumačenju odredbi i načela prava Unije na koje se odnose prethodna pitanja. Naime, u predmetu C-615/20 tim se pitanjima u biti želi utvrditi je li, s obzirom na te odredbe i načela prava Unije, sudac pojedinac u sastavu suda koji je uputio zahtjev i dalje ovlašten nastaviti s razmatranjem glavnog predmeta unatoč spornoj odluci kojom je suspendiran sa svojih dužnosti. Što se tiče pitanja u predmetu C-671/20, njima se u biti želi utvrditi može li, s obzirom na te iste odredbe i načela prava Unije, taj sud smatrati tu odluku neobvezujućom a da se pritom sudac pojedinac koji zasjeda u okviru tog suda ne dovede u

opasnost od stegovne odgovornosti, što bi imalo za posljedicu to da on nema temelja za odlučivanje u glavnom predmetu koji mu je preraspodijeljen nakon navedene odluke te treba li taj predmet, prema tome, preraspodijeliti sucu koji je prvotno bio zadužen za njega.

- 47 Doista, kao što to proizlazi iz sudske prakse Suda, na temelju članka 267. UFEU-a dopuštena su prethodna pitanja čiji je cilj omogućiti sudu koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku da *in limine litis* odluči o postupovnim poteškoćama kao što su one koje se odnose na njegovu nadležnost za odlučivanje u predmetu koji se pred njim vodi ili pak na pravne učinke koje treba odnosno ne treba priznati sudskoj odluci koja moguće sprečava navedeni sud da nastavi s razmatranjem takvog predmeta (vidjeti, u tom pogledu, presudu od 19. studenoga 2019., A. K. i dr. (Neovisnost disciplinskog vijeća Vrhovnog suda), C-585/18, C-624/18 i C-625/18, EU:C:2019:982, t. 100., 112. i 113. i navedenu sudsku praksu, od 6. listopada 2021., W. Ž. (Vijeće za izvanrednu kontrolu i javne poslove pri Vrhovnom sudu – Imenovanje), C-487/19, EU:C:2021:798, t. 93. i 94. i od 16. studenoga 2021., Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim i dr., C-748/19 do C-754/19, EU:C:2021:931, t. 47. do 49.).
- 48 U tom pogledu valja istaknuti da, za razliku od predmeta u kojem je donesena presuda od 22. ožujka 2022., Prokurator Generalny i dr. (Stegovno vijeće Vrhovnog suda – Imenovanje) (C-508/19, EU:C:2022:201), na koji se pozvala poljska vlada, glavni postupci u ovim spojenim predmetima uopće nisu povezani s kaznenim postupkom pokrenutim protiv suca koji je uputio zahtjev u predmetu C-615/20 te mu ni na koji način nisu akcesorni u smislu točke 71. te presude. Slijedom toga, zaključci koji proizlaze iz navedene presude ne mogu se primijeniti na glavne postupke u ovim predmetima.
- 49 Iz svega prethodno navedenog slijedi da su ovi zahtjevi za prethodnu odluku dopušteni.

O prethodnim pitanjima

Prvo, drugo i treće pitanje u predmetu C-615/20

- 50 Svojim prvim, drugim i trećim pitanjem, koja valja razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u predmetu C-615/20 u biti pita treba li članak 2. i članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a i članak 47. Povelje tumačiti na način da im se protive nacionalne odredbe kojima se tijelu čija neovisnost i nepristranost nisu zajamčene dodjeljuje nadležnost za odobravanje pokretanja kaznenih postupaka protiv sudaca redovnih sudova i, u slučaju davanja takvog odobrenja, za njihovu suspenziju s dužnosti i smanjenje plaće tijekom navedene suspenzije.
- 51 U tom pogledu najprije valja istaknuti da je od podnošenja ovih zahtjeva za prethodnu odluku Sud, kojem je Komisija podnijela tužbu za utvrđenje povrede obveze protiv Republike Poljske, zbog razloga iznesenih u točkama 91. do 103. presude od 5. lipnja 2023., Komisija/Poljska (Neovisnost i privatan život sudaca) (C-204/21, u daljnjem tekstu: presuda Komisija/Poljska (Neovisnost i privatan život sudaca), EU:C:2023:442) i kao što to proizlazi iz točke 1. izreke te presude, presudio da je navedena država članica povrijedila svoje obveze na temelju članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a time što je stegovno vijeće čija neovisnost i nepristranost nisu zajamčene ovlastila da odlučuje u predmetima koji imaju izravan utjecaj na status i obavljanje dužnosti suca i pomoćnika suca, poput predmeta koji se odnose na zahtjeve za odobrenje pokretanja kaznenog postupka protiv sudaca i pomoćnika sudaca.

- 52 Konkretno, Sud je u točki 101. navedene presude naglasio da sama mogućnost da suci budu izloženi opasnosti od toga da se odobrenje za njihov kazneni progon može zatražiti i dobiti od tijela čija neovisnost nije zajamčena može utjecati na njihovu vlastitu neovisnost i da isto vrijedi u pogledu opasnosti da takvo tijelo odlučuje o njihovoj mogućoj suspenziji s dužnosti i smanjenju njihove plaće.
- 53 U točki 102. iste presude Sud je podsjetio na to da je u točki 112. svoje presude od 15. srpnja 2021., Komisija/Poljska (Sustav stegovnih mjera za suce) (C-791/19, EU:C:2021:596), već utvrdio da neovisnost i nepristranost Stegovnog vijeća nisu bile zajamčene zbog razloga navedenih u točkama 89. do 110. te presude.
- 54 Doista, u ovom slučaju iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da je sporna odluka – kojom je dopušteno pokretanje kaznenog progona protiv suca pojedinca koji je u sastavu suda koji je uputio zahtjev u predmetu C-615/20, to jest redovnog suda koji se može naći u situaciji da na temelju članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a odlučuje o pitanjima koja se odnose na primjenu ili tumačenje prava Unije, i kojom je navedeni sudac suspendiran sa svojih dužnosti, pri čemu mu je smanjena plaća – donesena na temelju nacionalnih odredbi za koje je Sud u presudi Komisija/Poljska (Neovisnost i privatni život sudaca) presudio da su protivne toj odredbi prava Unije jer se njima nadležnost za donošenje akata kao što je ta odluka dodjeljuje tijelu čija neovisnost i nepristranost nisu zajamčene.
- 55 Na taj su način zaključci iz točaka 91. do 103. presude Komisija/Poljska (Neovisnost i privatni život sudaca), na kojima se temelji utvrđenje povrede obveze iz točke 1. izreke te presude, dovoljni kako bi se odgovorilo na prvo, drugo i treće pitanje u predmetu C-615/20, pri čemu u tom predmetu nije potrebno tumačiti članak 2. UEU-a i članak 47. Povelje ni ispitivati druge elemente ocjene navedene u prvom i trećem pitanju.
- 56 U vezi s time također valja podsjetiti na to da na temelju članka 260. stavka 1. UFEU-a, ako Sud ustanovi da država članica nije ispunila obvezu na temelju Ugovorâ, ta je država dužna poduzeti potrebne mjere kako bi postupila u skladu s presudom Suda, koja je postala pravomoćna u pogledu činjeničnih i pravnih pitanja koja su stvarno ili nužno riješena predmetnom sudskom odlukom (presuda od 10. ožujka 2022., Grossmania, C-177/20, EU:C:2022:175, t. 35. i navedena sudska praksa).
- 57 Stoga, iako su tijela predmetne države članice koja sudjeluju u izvršavanju zakonodavne ovlasti dužna izmijeniti nacionalne odredbe koje su predmet presude zbog povrede obveze na način da ih se uskladi sa zahtjevima prava Unije, sudovi te države članice imaju obvezu, sa svoje strane, osigurati poštovanje te presude izvršavanjem svojih zadaća, što osobito podrazumijeva da je na tim sudovima da na temelju pravomoćnosti te presude uzmu u obzir, prema potrebi, pravne elemente koji su u njoj navedeni kako bi odlučili o opsegu primjene odredbi prava Unije koje imaju zadaću primijeniti (presuda od 10. ožujka 2022., Grossmania, C-177/20, EU:C:2022:175, t. 36. i navedena sudska praksa).
- 58 Iz prethodno navedenog proizlazi da je sud koji je uputio zahtjev u predmetu C-615/20 u ovom slučaju pozvan da u glavnom postupku izvede sve posljedice koje proizlaze iz zaključaka presude Komisija/Poljska (Neovisnost i privatni život sudaca), navedene u točkama 51. i 55. ove presude.
- 59 Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, na prvo, drugo i treće pitanje postavljeno u predmetu C-615/20 treba odgovoriti na način da članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a treba tumačiti na način da mu se protive nacionalne odredbe kojima se tijelu čija neovisnost i nepristranost nisu

zajamčene dodjeljuje nadležnost za odobravanje pokretanja kaznenih postupaka protiv sudaca redovnih sudova i, u slučaju davanja takvog odobrenja, za njihovu suspenziju s dužnosti i smanjenje plaće tijekom navedene suspenzije.

Četvrto pitanje u predmetu C-615/20

- 60 Svojim četvrtim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u predmetu C-615/20 u biti pita treba li članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a kao i načelo nadređenosti prava Unije, načelo lojalne suradnje iz članka 4. stavka 3. UEU-a i načelo pravne sigurnosti tumačiti na način da:
- s jedne strane, sudački sastav nacionalnog suda – pred kojim se vodi predmet u sastavu suca pojedinca protiv kojeg je tijelo čija neovisnost i nepristranost nisu zajamčene donijelo odluku kojom se odobrava pokretanje kaznenog progona, nalaže njegova suspenzija s dužnosti i smanjenje plaće – može izuzeti iz primjene takvu odluku kojom se sprečava izvršavanje njegove nadležnosti u tom predmetu i,
 - s druge strane, pravosudna tijela nadležna u području određivanja i izmjene sudačkog sastava tog nacionalnog suda također moraju izuzeti iz primjene tu odluku kojom se navedeni sudački sastav sprečava da izvršava tu nadležnost.
- 61 Na temelju ustaljene sudske prakse načelom nadređenosti prava Unije utvrđuje se prvenstvo tog prava nad pravom država članica. Stoga se tim načelom zahtijeva da sva tijela država članica osiguraju puni učinak različitim propisima Unije, pri čemu pravo država članica ne može utjecati na učinak koji se tim različitim propisima priznaje na državnom području navedenih država (presuda od 6. listopada 2021., W. Ž. (Vijeće za izvanrednu kontrolu i javne poslove pri Vrhovnom sudu – Imenovanje), C-487/19, EU:C:2021:798, t. 156. i navedena sudska praksa).
- 62 Navedenim načelom tako se, među ostalim, svakom nacionalnom sucu koji je u okviru svoje nadležnosti zadužen za primjenu odredaba prava Unije nalaže obveza da osigura puni učinak zahtjeva tog prava u sporu koji je pred njim pokrenut, prema potrebi izuzimajući po službenoj dužnosti iz primjene svaki nacionalni propis ili praksu koji su protivni odredbi prava Unije s izravnim učinkom, pri čemu ne mora tražiti ni čekati prethodno ukidanje tog nacionalnog propisa ili prakse kroz zakonodavni ili bilo koji drugi postupak predviđen Ustavom (vidjeti u tom smislu presudu od 22. veljače 2022., RS (Učinak presuda ustavnog suda), C-430/21, EU:C:2022:99, t. 53. i navedenu sudsku praksu). Poštovanje te obveze osobito je nužno radi osiguranja jednakosti država članica pred Ugovorima i izraz je načela lojalne suradnje iz članka 4. stavka 3. UEU-a (vidjeti u tom smislu presudu od 22. veljače 2022., RS (Učinak presuda ustavnog suda), C-430/21, EU:C:2022:99, t. 55. i navedenu sudsku praksu).
- 63 Doista, Sud je odlučio da članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a, protumačen s obzirom na članak 47. Povelje, kojim se državama članicama nalaže bezuvjetna obveza jasnog i preciznog rezultata, osobito u pogledu neovisnosti i nepristranosti sudova od kojih se traži da tumače i primjenjuju pravo Unije i u pogledu zahtjeva da oni budu prethodno ustanovljeni zakonom, ima takav izravan učinak koji dovodi do izuzimanja iz primjene svake nacionalne odredbe odnosno nacionalne sudske ili druge prakse koja je protivna tim odredbama prava Unije kako ih tumači Sud (presuda Komisija/Poljska (Neovisnost i privatni život sudaca), t. 78. i navedena sudska praksa).
- 64 Iz ustaljene sudske prakse također proizlazi da čak i ako ne postoje nacionalne zakonodavne mjere koje su okončale povredu obveze koju je utvrdio Sud, na nacionalnim je sudovima da poduzmu sve mjere kako bi se olakšalo ostvarenje punog učinka prava Unije u skladu sa zaključcima iz presude

kojom se utvrđuje ta povreda. Osim toga, navedeni su sudovi dužni, na temelju načela lojalne suradnje predviđenog u članku 4. stavku 3. UEU-a, ukloniti nezakonite posljedice povrede prava Unije (vidjeti u tom smislu presudu od 10. ožujka 2022., *Grossmania*, C-177/20, EU:C:2022:175, t. 38. i 63. i navedenu sudsku praksu).

- 65 Kako bi ispunio obveze navedene u točkama 61. do 64. ove presude, nacionalni sud mora izuzeti iz primjene akt poput sporne odluke – kojom je protivno članku 19. stavku 1. drugom podstavku UEU-a naložena suspenzija suca s dužnosti – kada je to neophodno s obzirom na predmetnu postupovnu situaciju kako bi se zajamčila nadređenost prava Unije (vidjeti u tom smislu presudu od 6. listopada 2021., *W. Ž.* (Vijeće za izvanrednu kontrolu i javne poslove pri Vrhovnom sudu – Imenovanje), C-487/19, EU:C:2021:798, t. 159. i 161.).
- 66 Budući da je konačna ocjena činjenica te primjena i tumačenje nacionalnog prava u okviru postupka iz članka 267. UFEU-a isključivo na sudu koji je uputio zahtjev, na njemu je da konačno utvrdi konkretne posljedice koje u glavnom postupku u predmetu C-615/20 proizlaze iz načela navedenog u prethodnoj točki. Međutim, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, Sud može na temelju elemenata spisa pružiti tom sudu elemente tumačenja prava Unije koji mu mogu biti korisni u tu svrhu (vidjeti u tom smislu presudu od 2. ožujka 2021., *A. B. i dr.* (Imenovanje sudaca Vrhovnog suda – pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, t. 96. i navedenu sudsku praksu).
- 67 U tom je pogledu poljska vlada na raspravi pred Sudom navela donošenje ustawe o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustawa (Zakon o izmjeni Zakona o Vrhovnom sudu i određenih drugih zakona) od 9. lipnja 2022. (Dz. U. iz 2022., poz. 1259.), koja je stupila na snagu 15. srpnja 2022. U skladu s objašnjenjima te vlade, tim je novim zakonom, među ostalim, raspušteno Stegovno vijeće i uspostavljen je prijelazni režim na temelju kojeg svaki sudac koji je bio predmet odluke tog vijeća kojom se dopušta pokretanje kaznenog progona protiv njega sada može zahtijevati preispitivanje spisa od strane novog vijeća koje je u okviru Sąda Najwyższyjeg (Vrhovni sud) uspostavljeno tim istim zakonom, pri čemu potonje vijeće u tom slučaju mora odlučiti o takvom zahtjevu u roku od najviše dvanaest mjeseci.
- 68 Navedena vlada smatra da se na taj način postojanjem tog novog pravnog sredstva sucu koji je uputio zahtjev u predmetu C-615/20 omogućuje ishodenje mogućeg preispitivanja sporne odluke tako da u ovom slučaju više ne treba izuzeti iz primjene tu odluku. Naime, ona navodi da je sâm Sud u točki 161. presude od 6. listopada 2021., *W. Ž.* (Vijeće za izvanrednu kontrolu i javne poslove pri Vrhovnom sudu – Imenovanje) (C-487/19, EU:C:2021:798), naglasio da je ta vrsta pravnog sredstva opravdana samo kada je s obzirom na predmetnu postupovnu situaciju ono neophodno da se zajamči nadređenost prava Unije.
- 69 Međutim, iz objašnjenja poljske vlade ne proizlazi da je zbog stupanja na snagu Zakona od 9. lipnja 2022., navedenog u točki 67. ove presude, sporna odluka prestala proizvoditi svoje učinke niti da je stoga nestala prepreka nastavku vođenja glavnog postupka suda koji je uputio zahtjev u predmetu C-615/20, u njegovu trenutačnom sastavu. Što se tiče okolnosti da dotični sudac sada ima mogućnost zatražiti preispitivanje sporne odluke pred novoosnovanim tijelom koje je pozvano odlučiti u roku od najviše godinu dana, ne čini se, podložno konačnim provjerama koje su u tom pogledu na sudu koji je uputio zahtjev, da se njome može zajamčiti to da se navedena prepreka može bez odgode ukloniti, eventualno na inicijativu pravosudnih tijela nadležnih u području određivanja i izmjene sudačkih sastava nacionalnog suda, u uvjetima kojima se može osigurati poštovanje načela nadređenosti prava Unije.

- 70 Naposljetku, u situaciji kada je akt poput sporne odluke donijelo tijelo koje nije neovisni i nepristrani sud u smislu prava Unije, nije se moguće učinkovito pozvati ni na kakav razlog koji se temelji na načelu pravne sigurnosti odnosno koji je povezan s navodnom pravomoćnošću te odluke, a kako bi se spriječilo sud koji je uputio zahtjev i pravosudna tijela nadležna u području određivanja i izmjene sudačkih sastava nacionalnog suda da izuzmu iz primjene takvu odluku (vidjeti u tom smislu presudu od 6. listopada 2021., W. Ž. (Vijeće za izvanrednu kontrolu i javne poslove pri Vrhovnom sudu – Imenovanje), C-487/19, EU:C:2021:798, t. 160.).
- 71 U tom pogledu valja osobito primijetiti da je sud koji je uputio zahtjev prekinuo glavni postupak u predmetu C-615/20 do donošenja ove presude. U tom se kontekstu *a priori* ne čini da bi se nastavkom vođenja tog postupka suca u sudačkom sastavu suca pojedinca suda koji je uputio zahtjev mogla ugroziti pravna sigurnost, osobito u odmakloj fazi u kojoj se nalazi navedeni postupak koji je osobito složen. Naprotiv, čini se da bi se nastavkom njegova vođenja omogućilo da postupanje u glavnom predmetu dovede do odluke koja je u skladu, s jedne strane, sa zahtjevima koji proizlaze iz članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a i, s druge strane, s pravom dotičnih osoba na pošteno suđenje u razumnom roku.
- 72 U tim okolnostima sud koji je uputio zahtjev u predmetu C-615/20 može osnovano izuzeti iz primjene spornu odluku, tako da s tog gledišta može nastaviti razmatrati glavni predmet u svojem trenutačnom sastavu, što pravosudna tijela nadležna u području određivanja i izmjene sudačkih sastava nacionalnog suda ne mogu spriječiti.
- 73 S obzirom na sve prethodno navedeno, na četvrto pitanje postavljeno u predmetu C-615/20 valja odgovoriti tako da članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a, načelo nadređenosti prava Unije i načelo lojalne suradnje iz članka 4. stavka 3. UEU-a treba tumačiti na način da:
- s jedne strane, sudački sastav nacionalnog suda – pred kojim se vodi predmet u sastavu suca pojedinca protiv kojeg je tijelo čija neovisnost i nepristranost nisu zajamčene donijelo odluku kojom se odobrava pokretanje kaznenog progona, nalaže njegova suspenzija s dužnosti i smanjenje plaće – može izuzeti iz primjene takvu odluku kojom se sprečava izvršavanje njegove nadležnosti u tom predmetu i,
 - s druge strane, pravosudna tijela nadležna u području određivanja i izmjene sudačkog sastava tog nacionalnog suda također moraju izuzeti iz primjene tu odluku kojom se navedeni sudački sastav sprečava da izvršava tu nadležnost.

Prvo i treće pitanje te prvi dio četvrtog pitanja postavljenih u predmetu C-671/20

- 74 Svojim prvim i trećim pitanjem te prvim dijelom četvrtog pitanja koji se odnosi na uvjete imenovanja članova Stegovnog vijeća, koja valja razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u predmetu C-671/20 u biti pita treba li članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a kao i načela nadređenosti prava Unije, lojalne suradnje i pravne sigurnosti tumačiti na način da:
- s jedne strane, sudački sastav nacionalnog suda – kojem je predmet, koji je do tada bio dodijeljen drugom sudačkom sastavu tog suda, preraspodijeljen zbog odluke koju je donijelo tijelo čija neovisnost i nepristranost nisu zajamčene i koje je odobrilo pokretanje kaznenog progona protiv suca pojedinca u potonjem sudačkom sastavu te naložilo njegovu suspenziju s dužnosti i smanjenje plaće – mora izuzeti iz primjene tu odluku i suzdržati se od daljnjeg razmatranja navedenog predmeta i,

- s druge strane, pravosudna tijela nadležna u području određivanja i izmjene sudačkih sastava navedenog nacionalnog suda dužna su u takvom slučaju preraspodijeliti taj isti predmet sudačkom sastavu koji je prvotno bio zadužen za njega.
- 75 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku u predmetu C-671/20 proizlazi da je nakon donošenja sporne odluke kojom se odobrava pokretanje kaznenog progona protiv suca I. T. i nalaže njegova suspenzija s dužnosti, predsjednik Sąda Okręgowyjeg w Warszawie (Okrugni sud u Varšavi), postupajući na temelju članka 47.b stavaka 1. i 3. Zakona o redovnim sudovima, donio rješenje kojim se predsjednici odjela u kojem je zasjedao sudac I. T. nalaže da izmijeni sudački sastav u predmetima koji su bili dodijeljeni tom sucu, osim predmeta u kojem je navedeni sudac uputio Sudu zahtjev za prethodnu odluku u predmetu C-615/20. Slijedom toga, ta je predsjednica odjela, koristeći se informatičkim alatom namijenjenim za tu svrhu, donijela rješenje o preraspodjeli glavnog predmeta drugom sudačkom sastavu, odnosno sudu koji je uputio zahtjev u tom predmetu C-671/20.
- 76 Iz razmatranja na kojima se temelji odgovor na četvrto pitanje postavljeno u predmetu C-615/20 proizlazi da izravan učinak članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a podrazumijeva da nacionalni sudovi – kada je to s obzirom na predmetnu postupovnu situaciju neophodno kako bi se zajamčila nadređenost prava Unije – izuzimaju iz primjene odluku kojom se protivno navedenoj odredbi suca suspendira s dužnosti.
- 77 Kako bi se zajamčila djelotvornost članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a, ta se obveza nalaže, među ostalim, sudačkom sastavu kojem je predmet o kojem je riječ preraspodijeljen zbog takve odluke, pri čemu se taj sudački sastav stoga mora suzdržati od postupanja u tom predmetu (vidjeti u tom smislu presudu od 22. ožujka 2022., Prokurator Generalny i dr. (Stegovno vijeće Vrhovnog suda – Imenovanje), C-508/19, EU:C:2022:201, t. 74.). Navedena obveza također obvezuje tijela nadležna u području određivanja i izmjene sudačkih sastava nacionalnog suda, koja stoga moraju preraspodijeliti isti predmet sudačkom sastavu pred kojim je prvotno pokrenut postupak.
- 78 U ovom slučaju, zbog razloga navedenog u točki 70. ove presude, ne može se s uspjehom isticati nijedno razmatranje koje se temelji na načelu pravne sigurnosti odnosno koje je povezano s navodnom pravomoćnošću navedene odluke.
- 79 U tom pogledu valja istaknuti da je, kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku u predmetu C-671/20, a za razliku od drugih predmeta dodijeljenih sucu I. T. koji su u međuvremenu također bili preraspodijeljeni drugim sudačkim sastavima, ali čije je razmatranje bilo nastavljeno odnosno, ovisno o slučaju, čak i okončano donošenjem odluke u tim novim sastavima, glavni postupak u navedenom predmetu prekinut do donošenja ove presude. U tim se okolnostima čini da se nastavkom provođenja tog postupka suca I. T. omogućuje da navedeni postupak, neovisno o kašnjenju zbog sporne odluke, dovede do odluke koja je istodobno u skladu sa zahtjevima koji proizlaze iz članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a i sa zahtjevima koji proizlaze iz prava dotičnog pojedinca na pošteno suđenje.

80 S obzirom na sve prethodno navedeno, na prvo i treće pitanje te na prvi dio četvrtog pitanja postavljenih u predmetu C-671/20 valja odgovoriti tako da članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a kao i načelâ nadređenosti prava Unije i lojalne suradnje treba tumačiti na način da:

- s jedne strane, sudački sastav nacionalnog suda – kojem je predmet, koji je do tada bio dodijeljen drugom sudačkom sastavu tog suda, preraspodijeljen zbog odluke koju je donijelo tijelo čija neovisnost i nepristranost nisu zajamčene i koje je odobrilo pokretanje kaznenog progona protiv suca pojedinca u potonjem sudačkom sastavu te naložilo njegovu suspenziju s dužnosti i smanjenje plaće i koji je odlučio prekinuti postupanje u tom predmetu do donošenja prethodne odluke Suda – mora izuzeti iz primjene tu odluku i suzdržati se od daljnjeg razmatranja navedenog predmeta i,
- s druge strane, pravosudna tijela nadležna u području određivanja i izmjene sudačkih sastava nacionalnog suda dužna su u takvom slučaju preraspodijeliti taj isti predmet sudačkom sastavu koji je prvotno bio zadužen za njega.

Drugo pitanje i drugi dio četvrtog pitanja postavljenih u predmetu C-671/20

81 Svojim drugim pitanjem i drugim dijelom četvrtog pitanja koji se odnosi na uvjete imenovanja članova Trybunała Konstytucyjnyj (Ustavni sud), koja valja razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u predmetu C-671/20 u biti pita treba li članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a kao i načelâ nadređenosti prava Unije i lojalne suradnje tumačiti na način da im se protive:

- s jedne strane, nacionalne odredbe kojima se nacionalnom sudu zabranjuje, pod prijetnjom stegovnih sankcija sucima u njegovu sastavu, razmatranje obvezujuće prirode akta – koji je donijelo tijelo čija neovisnost i nepristranost nisu zajamčene i koje je odobrilo pokretanje kaznenog progona protiv suca te naložilo njegovu suspenziju s dužnosti i smanjenje plaće – i, ovisno o slučaju, njegovo izuzimanje iz primjene i,
- s druge strane, ustavnosudska praksa na temelju koje akti o imenovanju sudaca u sastavu takvog tijela ne mogu biti predmet sudskog nadzora jer se navedenom ustavnosudskom praksom zabranjuje takvo ispitivanje.

82 Kad je riječ, kao prvo, o nacionalnim odredbama na koje se pozvao sud koji je uputio zahtjev u predmetu C-671/20, valja istaknuti da se odredbama članka 42.a stavaka 1. i 2. Zakona o redovnim sudovima propisuju, među ostalim, zabrane navedenim sudovima da dovode u pitanje legitimnost sudova ili da ocjenjuju zakonitost imenovanja suca odnosno njegove ovlasti izvršavanja zadaća u području sudovanja. Što se tiče odredbi članka 107. stavka 1. točke 3. istog zakona, valja navesti da se njima utvrđuje kao stegovna povreda, među ostalim, svaka radnja sudaca redovnih sudova kojom se dovodi u pitanje djelotvornost imenovanja suca.

83 Međutim, kao što to proizlazi iz objašnjenja suda koji je uputio zahtjev, on smatra da se takvim nacionalnim odredbama zabranjuje mogućnost tog suda da odluči o nepostojanju obvezujuće snage akta kao što je sporna odluka, iako bi to bio obavezan s obzirom na odgovore Suda na druga pitanja, i da tu odluku, ovisno o slučaju, izuzme iz primjene. Naime, sud koji je uputio zahtjev smatra da bi takvim postupanjem bio doveden u situaciju da preispituje legitimnost pravosudnog tijela, odnosno Stegovnog vijeća, i da ozbiljno ugrožava njegovo funkcioniranje. Takvo bi ispitivanje obvezujuće snage sporne odluke istodobno zahtijevalo to da navedeni sud koji je

uputio zahtjev ocijeni zakonitost imenovanja sudaca u sastavu navedenog vijeća kao i njihovih ovlasti da izvršavaju zadaće u području sudovanja te odlučivanje o djelotvornosti navedenih imenovanja.

- 84 U tom pogledu iz odgovora na prvo i treće pitanje kao i na prvi dio četvrtog pitanja postavljenih u predmetu C-671/20 proizlazi da nacionalni sudovi od kojih se traži izvršenje odluke, koja protivno članku 19. stavku 1. drugom podstavku UEU-a uključuje suspenziju suca s dužnosti, moraju izuzeti iz primjene takvu odluku kada je to s obzirom na predmetnu postupovnu situaciju neophodno kako bi se zajamčila nadređenost prava Unije.
- 85 U tim se okolnostima činjenica da nacionalni sud izvršava dužnosti koje su mu povjerene Ugovorima i time ispunjava obveze koje ima na temelju njih, pri čemu provodi odredbu kao što je članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a, po definiciji ne može ni zabraniti ni utvrditi kao stegovna povreda sudaca koji odlučuju u takvom sudu (vidjeti u tom smislu presudu Komisija/Poljska (Neovisnost i privatan život sudaca), t. 132.).
- 86 U presudi Komisija/Poljska (Neovisnost i privatan život sudaca) Sud je tako presudio da je, zbog razloga iznesenih u točkama 198. do 219. te presude i kao što to proizlazi iz točke 3. njezine izreke, donošenjem i zadržavanjem na snazi članka 42.a stavaka 1. i 2. Zakona o redovnim sudovima, kojim se svakom nacionalnom sudu zabranjuje da provjeri poštovanje zahtjeva koji proizlaze iz prava Unije i koji se odnose na jamstvo u pogledu zakonom prethodno ustanovljenog neovisnog i nepristranog suda, Republika Poljska povrijedila obveze koje ima na temelju odredbi članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a, u vezi s člankom 47. Povelje, kao i na temelju načela nadređenosti prava Unije.
- 87 Sud je u toj istoj presudi također presudio da je, zbog razloga iznesenih u njezinim točkama 125. do 163. i kao što to proizlazi iz točke 2. njezine izreke, donošenjem i zadržavanjem na snazi članka 107. stavka 1. točaka 2. i 3. Zakona o redovnim sudovima, kojim se omogućuje da se ispitivanje poštovanja zahtjeva Unije koji se odnose na zakonom prethodno ustanovljen neovisan i nepristran sud kvalificira kao stegovna povreda, Republika Poljska povrijedila, među ostalim, obveze koje ima na temelju odredbi članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a, u vezi s člankom 47. Povelje.
- 88 Doista, u točkama 56., 58. i 61. do 64. ove presude već je navedeno da je s obzirom na pravomoćnost presuda kojima Sud utvrđuje takvu povredu obveze kao i izravan učinak članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a i načela nadređenosti prava Unije na nacionalnim sudovima, a stoga, među ostalim, i na sudu koji je uputio zahtjev u predmetu C-671/20, da u predmetima u kojima odlučuju izuzmu iz primjene nacionalne odredbe za koje je na taj način odlučeno da su protivne navedenoj odredbi prava Unije. Iz toga slijedi da se predmetnim nacionalnim odredbama i, među ostalim, dotičnim zabranama koje se njima propisuju redovnim sudovima ne može zapriječiti sudu koji je uputio zahtjev ispitivanje obvezujuće snage sporne odluke i njezino izuzimanje iz primjene, kao što on u tom pogledu ima obvezu.
- 89 Kao drugo, kad je riječ o sudskoj praksi Trybunała Konstytucyjnyjeg (Ustavni sud), na koju se pozvao sud koji je uputio zahtjev, iz objašnjenja koja je taj sud pružio proizlazi da on smatra da mu se tom sudskom praksom može zapriječiti i razmatranje uvjeta u kojima su provedena imenovanja članova Stegovnog vijeća, kako bi se uvjerio u to da je to tijelo neovisno i nepristrano te, ovisno o slučaju, zaključio da sporna odluka nije primjenjiva.

- 90 U tom pogledu, a da pritom nije potrebno razmatrati drugi dio četvrtog pitanja, koji se odnosi na uvjete imenovanja članova tog ustavnog suda, dovoljno je podsjetiti na to da se, s obzirom na izravan učinak članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a, načelom nadređenosti prava Unije nalaže nacionalnim sudovima da izuzmu iz primjene svaku nacionalnu sudsku praksu koja je protivna toj odredbi prava Unije kako je tumači Sud (vidjeti u tom smislu presudu Komisija/Poljska (Neovisnost i privatan život sudaca), t. 78. i navedenu sudsku praksu).
- 91 Osim toga, valja podsjetiti na to da u slučaju da nakon presuda koje je donio Sud nacionalni sud zaključi da je ustavnosudska praksa protivna pravu Unije, činjenica da taj nacionalni sud, u skladu s načelom nadređenosti tog prava, izuzima iz primjene tu ustavnosudsku praksu ne može dovesti do utvrđivanja njegove stegovne odgovornosti (presuda Komisija/Poljska (Neovisnost i privatan život sudaca), t. 151. i navedena sudska praksa).
- 92 Stoga je na sudu koji je uputio zahtjev u predmetu C-671/20 da izuzme iz primjene nacionalne odredbe navedene u točkama 86. i 87. ove presude kao i sudsku praksu Trybunała Konstytucyjnyj (Ustavni sud) navedenu u točki 89. ove presude, u onoj mjeri u kojoj se pokaže da se navedenim odredbama i sudskom praksom zabranjuje to da taj sud izuzme iz primjene spornu odluku i da se, slijedom toga, suzdrži od odlučivanja u glavnom predmetu.
- 93 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na drugo pitanje postavljeno u predmetu C-671/20 valja odgovoriti tako da članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a kao i načelâ nadređenosti prava Unije i lojalne suradnje treba tumačiti na način da im se protive:
- s jedne strane, nacionalne odredbe kojima se nacionalnom sudu zabranjuje, pod prijetnjom stegovnih sankcija sucima u njegovu sastavu, razmatranje obvezujuće prirode akta – koji je donijelo tijelo čija neovisnost i nepristranost nisu zajamčene i koje je odobrilo pokretanje kaznenog progona protiv suca te naložilo njegovu suspenziju s dužnosti i smanjenje plaće – i, ovisno o slučaju, njegovo izuzimanje iz primjene i,
 - s druge strane, ustavnosudska praksa na temelju koje akti o imenovanju sudaca ne mogu biti predmet sudskog nadzora jer se navedenom ustavnosudskom praksom zabranjuje takvo ispitivanje.

Troškovi

- 94 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

- 1. Članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a treba tumačiti na način da mu se protive nacionalne odredbe kojima se tijelu čija neovisnost i nepristranost nisu zajamčene dodjeljuje nadležnost za odobravanje pokretanja kaznenih postupaka protiv sudaca redovnih sudova i, u slučaju davanja takvog odobrenja, za njihovu suspenziju s dužnosti i smanjenje plaće tijekom navedene suspenzije.**
- 2. Članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a, načelo nadređenosti prava Unije i načelo lojalne suradnje iz članka 4. stavka 3. UEU-a treba tumačiti na način da:**

- s jedne strane, sudački sastav nacionalnog suda – pred kojim se vodi predmet u sastavu suca pojedinca protiv kojeg je tijelo čija neovisnost i nepristranost nisu zajamčene donijelo odluku kojom se odobrava pokretanje kaznenog progona, nalaže njegova suspenzija s dužnosti i smanjenje plaće – može izuzeti iz primjene takvu odluku kojom se sprečava izvršavanje njegove nadležnosti u tom predmetu i,
 - s druge strane, pravosudna tijela nadležna u području određivanja i izmjene sudačkog sastava tog nacionalnog suda također moraju izuzeti iz primjene tu odluku kojom se navedeni sudački sastav sprečava da izvršava tu nadležnost.
3. Članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a kao i načelâ nadređenosti prava Unije i lojalne suradnje treba tumačiti na način da:
- s jedne strane, sudački sastav nacionalnog suda – kojem je predmet, koji je do tada bio dodijeljen drugom sudačkom sastavu tog suda, preraspodijeljen zbog odluke koju je donijelo tijelo čija neovisnost i nepristranost nisu zajamčene i koje je odobrilo pokretanje kaznenog progona protiv suca pojedinca u potonjem sudačkom sastavu te naložilo njegovu suspenziju s dužnosti i smanjenje plaće i koji je odlučio prekinuti postupanje u tom predmetu do donošenja prethodne odluke Suda – mora izuzeti iz primjene tu odluku i suzdržati se od daljnjeg razmatranja navedenog predmeta i,
 - s druge strane, pravosudna tijela nadležna u području određivanja i izmjene sudačkih sastava nacionalnog suda dužna su u takvom slučaju preraspodijeliti taj isti predmet sudačkom sastavu koji je prvotno bio zadužen za njega.
4. Članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a kao i načelâ nadređenosti prava Unije i lojalne suradnje treba tumačiti na način da im se protive:
- s jedne strane, nacionalne odredbe kojima se nacionalnom sudu zabranjuje, pod prijetnjom stegovnih sankcija sucima u njegovu sastavu, razmatranje obvezujuće prirode akta – koji je donijelo tijelo čija neovisnost i nepristranost nisu zajamčene i koje je odobrilo pokretanje kaznenog progona protiv suca te naložilo njegovu suspenziju s dužnosti i smanjenje plaće – i, ovisno o slučaju, njegovo izuzimanje iz primjene i,
 - s druge strane, ustavnosudska praksa na temelju koje akti o imenovanju sudaca ne mogu biti predmet sudskog nadzora jer se navedenom ustavnosudskom praksom zabranjuje takvo ispitivanje.

Potpisi